

Tweede Kamer

Stenogram hoofdlijndebat SER-energieakkoord, 2 oktober 2013.

Interruptie Leegte: draaien windmolens nu wél of niet op subsidie?

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Bij de maatschappelijke kosten-batenanalyse van infrastructuur wordt er altijd uitgegaan van een optimistisch en een pessimistisch scenario voor de ontwikkeling van de verkeersgroei. Dat bepaalt in wezen de rentabiliteit van de investering. Is de heer Leegte ook van mening dat wij een vergelijkbare aanpak moeten volgen voor het beoordelen van de rentabiliteit van verduurzamingsstrategieën? Als dat zo is, is hij dan ook van mening dat wij ons moeten neerleggen bij de conclusies die uiteindelijk door onafhankelijke onderzoeksinstituten zoals ECN worden getrokken? In dit geval heb ik overigens Quintel geciteerd. Als die concluderen dat het gunstig is voor de consument om die investering te doen, vindt hij dan dat wij die investering ook moeten doen?

De heer **Leegte** (VVD):

Ja, dat zou verstandig en slim zijn geweest als wij een situatie hadden gehad waarin Nederland uit eigen kracht zou kiezen voor een energietransitie, en dan een echte energietransitie. Op het moment dat wij geconfronteerd zijn met een doelstelling uit Europa om 14% hernieuwbare energie te halen in 2020, dan is het de opdracht aan ons als mensen die het schaarse belastinggeld moeten verdelen om dat zo kosteneffectief mogelijk te doen. Dat is wat met het energieakkoord wordt gedaan. Daarbij wordt met het energieakkoord een ruimte, een soort buffer, van 300 miljoen extra gemaakt voor als het toch tegenvalt. Dat vind ik verstandig beleid. De bottomline is dat wij gaan doen wat wij hebben afgesproken in Europa. Dat is kosteneffectief. Daarom vind ik het een goed akkoord.

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Dan zou het goed zijn als de heer Leegte nu afscheid neemt van de stelling dat windmolens op subsidie draaien, want met het model van Quintel wordt gezegd dat dit pakket maatregelen voor bedrijven en consumenten per saldo gunstiger is dan als wij niets doen. Het is dus goedkoper, zo zeg ik tegen mevrouw Klever. In essentie concludeert ECN hetzelfde. Is de heer Leegte het met die conclusie eens?

De heer **Leegte** (VVD):

Nee, daar is de heer Leegte het zeker niet mee eens. Wij kunnen feitelijk constateren dat windmolens op subsidie draaien. Ik krijg veel lobbyisten op bezoek die zeggen dat het wel meevalt. Dan zeg ik: nou, laten wij dan morgen stoppen met subsidie. Zij zeggen dan allemaal: nee, nee, dat kan nog niet, dat is veel te vroeg.

Ook constateer ik dat uit een studie van de EIB blijkt dat tussen niets doen en het energieakkoord 6 miljard welvaartsverlies zit. Dat is ook logisch, want de prijs van fossiele energie is door de overschotten die in de wereld ontstaan, niet gestegen. Met andere woorden, het verschil tussen de prijs voor hernieuwbare energie en die van fossiele energie is groot en blijft groot. Dat is welvaartsverlies ten opzichte van landen die doorgaan met fossiele energie.

De heer **Paulus Jansen** (SP):

De heer Leegte gebruikt zijn eigen scenario. Dat is precies wat je niet moet doen. Daarvoor hebben wij mensen die er meer verstand van hebben dan de heer Leegte en ik. Hij weet het klaarblijkelijk beter.

(...)

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Ik blijf toch zitten met een vraag. Mevrouw Klever zegt dat dit een ramp is voor de mensen, dat bedrijven failliet gaan, dat de werkgelegenheid naar de knoppen gaat en dat consumenten zich blauw gaan betalen. Toch waren er 40 organisaties die uiteindelijk zeiden dat ze dit verstandig langetermijnbeleid vinden. Dat waren werkgevers en werknemers — die hebben er belang bij dat er meer werkgelegenheid komt in plaats van minder — consumentenorganisaties als Vereniging Eigen Huis en de Consumentenbond en producentenorganisaties. Is nu iedereen gek behalve mevrouw Klever van de PVV?

Mevrouw **Klever** (PVV):

Er zaten ruim 40 partijen aan tafel en die mochten met elkaar een subsidiepot van 15 miljard euro verdelen. Nogal logisch dat iedereen daar blij mee is, want iedereen heeft een greep in de kas kunnen doen. Degenen die niet genoeg gekregen hebben, zijn niet tevreden met dit akkoord. Denk aan het energiebedrijf DELTA. Dat moet zijn kolencentrale sluiten, wordt niet genoeg gecompenseerd en is daarom niet tevreden met dit akkoord. Al die andere partijen hebben iets gekregen van hun wensenlijstje en daarmee zijn ze tevreden. De enige die niet aan tafel zat, was de burger. En die mag de rekening betalen.

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Ik kan me niet herinneren dat bijvoorbeeld de vakbond subsidie kreeg uit het energieakkoord, maar ik ben waarschijnlijk helemaal verkeerd geïnformeerd volgens mevrouw Klever. Of welke feiten moeten we volgens haar dit debat baseren? Zij zegt de feiten te kennen en beweert dat wij die niet kennen. De SP-fractie heeft altijd de neiging om naar goede, degelijke en onafhankelijke adviseurs te luisteren. Ik wijs op het ECN en het PBL. Ik heb ook Fraunhofer, het Duitse ECN, geciteerd. Vindt mevrouw Klever het in haar hart ook niet verstandiger om af en toe gebruik te maken van echte, onafhankelijke gegevens in plaats van zelf te zeggen dat zij het beter weet?

Mevrouw **Klever** (PVV):

De PVV verzint die 6 miljard euro welvaartsverlies niet zelf. Het EIB komt daarmee. Dat lijkt mij een zeer gerenommeerd instituut, om met de woorden van de heer Jansen te spreken.

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Niet op dit terrein!

Mevrouw **Klever** (PVV):

Pardon?

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Het Economisch Instituut voor de Bouw is ...

Mevrouw **Klever** (PVV):

Nu komt de SP met haar eigen feiten. Als de uitkomst, namelijk 6 miljard euro welvaartsverlies, haar niet aanstaat, vindt de SP het opeens geen gerenommeerd instituut. Het is doorgerekend. Het is een lastenverzwaring van 16 miljard uit het regeerakkoord minus 1,5 miljard. Het is dus gewoon een lastenverzwaring van 14,5 miljard en een welvaartsverlies van 6 miljard. Dat kan de heer Jansen zo nalezen in alle stukken.

De heer **Paulus Jansen** (SP):

Ik constateer dat mevrouw Klever vasthoudt aan het idee dat iedereen gek is behalve de PVV. Ik zou het prettig vinden als mevrouw Klever in het vervolg de briefings en de rondetafelgesprekken op dit terrein gewoon volgt en als zij daar de discussie aangaat met de mensen die wij echt daarvoor ingehuurd hebben en daar met open vizier strijdt in plaats van hier haar waarheid te verkondigen.

Mevrouw **Klever** (PVV):

Dat zijn bijzondere aantijgingen, want ik ben bij elke briefing geweest. Ik heb bovendien alle rapporten gelezen. Het bedrag van 6 miljard welvaartsverlies komt gewoon uit rapporten die de SP ook heeft. Die 14,5 miljard lastenverzwaring komt gewoon uit stukken die de SP ook heeft. Ik vind die aantijgingen dus echt heel bijzonder.